

Voto

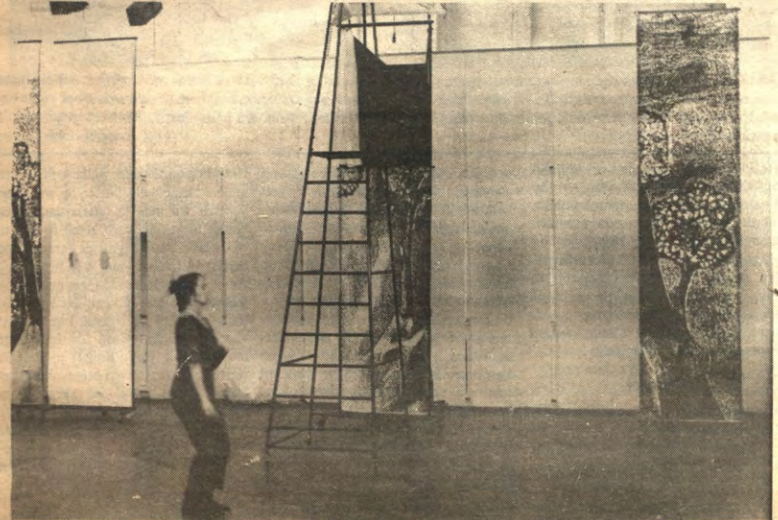
"Engels is het Latijn van de twintigste eeuw", aldus sprak ooit Onze Nobele Rektor – met een licht Gallo-Romeins aksent. Om dat aksent te benaderen studeert iedereen vandaag, 20 jaar na Leuven Vlaams, Frans aan het CLT. En om in aanmerking te komen voor beurzen natuurlijk, Erasmusbeurzen. En zo in de voetsporen te treden van deze grote humanist, – naar wij ons menen te herinneren – ooit nog Nobelprijswinnaar. Snelkursus op pagina 2.

Engels is Latijn voor Tibetanen. Maar hun Nederlands mag er wezen, zo konden wij constateren tijdens een lange, eksklusieve babbel met de Dalai Lama. U zal ons op ons woord moeten geloven, want de tekst ging verloren tijdens een opstootje op onze terugweg door China. Dan maar een boek gelezen over het land van herkomst van de nieuwe Nobelprijswinnaar voor de vrede, ooit – zo menen wij ons te herinneren – nog Erasmusbeurzwinnar. Pagina 7.

Wetenschap is Chinees voor de meesten onder u, dat wisten wij allang. Kijk dus links van u en rechts van u en besef dat u niet meer dan een uiterst geringe kans maakt om ooit een Nobelprijs te winnen, laat staan om ooit een Erasmusbeurs in de wacht te slepen. Tenzij u zich natuurlijk gauw het op pagina 7 aanbevolen meesterwerk van R. Dillemans aanschaft. Of wacht gewoon tot het volgend jaar in oktober voorgedragen wordt.

Dans is niet uw moedertaal. U hebt nog geen enkele voorstelling van het Klapstuk gezien. U vindt het pure verkwesting. Toch wil u over alles uw zegje hebben. U wil weten wat er in de Kunst gebeurt. Voor u hebben wij een toegeving gedaan. Enkele bladzijden gezeur over dans en theater. Van vier tot zes.

LEUVENS STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 16, 1989-1990, NUMMER 3, MAANDAG 9 OKTOBER 1989

KLAP – Vanaf deze week krijgt u de kans uw cultureel peil een beetje op te krikken. Ooit van Platel gehoord, van Duroure, van Fonteyn, Ritsema of Muñoz? Dat zijn nu allemaal dansers, zie. Eh, choreografen? Regisseurs? pagina's 4,5 en 6.

Het Klapstuk van Duroure

Veertiendaagse van het kind

Jean-François Duroure is voor Klapstukfreaks geen onbekende. Op Klapstuk 87 danste hij samen met zijn toenmalige levenspartner Mathilde Monnier onder andere *Mort de rire*. Niet lang daarna ging het tweetal uit elkaar. Ook artistiek scheiden hun wegen. Bruno Verbergt, artistiek leider van het Klapstuk, blijkt nu vooral voor het werk van Duroure te vallen: van hem zou hij alles willen programmeren. Veel scheelt het op Klapstuk 89 niet: Jean-François Duroure staat duidelijk centraal met maar liefst drie produkties. Voor één daarvan, *Cosmonox*, heeft hij zelfs 'carte blanche' gekregen: Verbergt programmeerde het stuk nog voor het gemaakt werd.

Duroure is pas vijftig, maar heeft er al negen jaar dans op zitten. Daarvóór was hij competitieturner. In 1982 liep hij stage aan het Centre National de Danse Contemporaine (CNDC) in Angers. Het is één van de toonaangevende centra voor moderne dans in Frankrijk. Duroure maakte er samen met Monnier *Mort de rire*, en onlangs keerde hij er terug om in afzondering aan *Cosmonox* te kunnen werken. Het CNDC scheidt dan ook ideale werkomstandigheden: elk jaar kunnen een paar (uitverkoren) choreografen er een stuk in elkaar komen boksen, het inoefenen en opvoeren. Gedurende hun verblijfsperiode in Angers hebben zij niets anders aan hun hoofd. Zij hoeven zich enkel op hun werk toe te leggen. Dat Duroure zijn *Cosmonox* in het CNDC mocht maken, zegt veel over hoe de mensen die in Frankrijk het beleid uitmaken, over hem denken: *il est bon*.

Kaboutert

Daarvoor heeft Duroure natuurlijk een hele weg afgelegd. Na zijn eerste contact met het CNDC trekt hij naar New York. Het jaar daarop zit hij bij de toonaangevende Pina Bausch in Duitsland. Uiteindelijk vormt hij een gezelschap met Mathilde Monnier.

Na de breuk met Monnier gaat Duroure

resoluto zijn eigen weg. Hij is te nemen of te laten. Wie niet van verrassingen houdt, zal ook hem niet op prijs stellen. Zijn werk is onvoorspelbaar. Elke produktie is helemaal anders dan de voorgaande. Bovendien is hij een doorn in het oog van de zogenaamde 'intellectuele' richting in de moderne dans. Duroure's werk is namelijk altijd licht verbergt. Hij wordt nooit zwaar op de hand, zelfs niet als hij tema's als dood en liefde aansnijdt, zoals in *La Anqá*.

Duroure is zo'n beetje het kind dat nukkig zijn zin blijft doen en zich van de anderen niets aantrekt. Bij hem is zowat alles mogelijk, en alles valt op de een of andere manier wel met alles te rijmen. Dat verklaart het grillige karakter van zijn werk. Gevoelens kunnen abrupt omslaan. Ernst is vaak ver te zoeken. Soms vraag je je af waar je naar zit te kijken. Neemt Duroure de toeschouwer in het oogje? Hij trekt smoeien, gaat tot op het randje van de kitsch, speelt op effectjes, melkt zijn vondsten tot de laatste druppel uit, tot vervelens toe, tot hij dan plots weer op de proppen komt met een hoogst origineel beeld, een grap, een technisch hoogstandje dat je mond doet open vallen van verbazing. Duroure staat er dan bij te kijken met een onschuldige gezicht van de wereld. Je kunt hem dan niets meer kwalijk nemen, hoewel je heel goed weet dat hij het allemaal op voorhand berekend heeft. Hij houdt de toeschouwer wel degelijk voor de gek. Dat je zoiets toelaat, lijkt wel een voorwaarde om toegang te krijgen tot zijn wereld, om hem te begrijpen. Het is zoals met de kabouter-tjes: als je er niet in gelooft, dan zie je ze niet.

Verwondering

De drie stukken van Duroure die op het Klapstukprogramma staan, zijn erg verscheiden. *La Anqá* is een poëtisch stuk, in een verhaaltje over een koorddansers met angsten en twijfels voor de grote stap in het circus. *La maison des plumes vertes* grijpt terug naar de Spaanse middeleeuwen. *Cosmonox* kent dan weer het andere uiterste: dit stuk is een gekke komedie, een aaneenschakeling van kolder, gesitueerd in het kader van de mens die de wereld en de ruimte ontdekt. Hiervoor inspireert Duroure zich op stripverhalen, science-fiction, ontdekkingsreizen.

Ondanks al die verscheidenheid blijft Duroure zichzelf en komen langzaam maar zeker zijn echte thema's naar voren: de onschuld, het kinderlijke verlangen naar eenvoud. Het probleem van de ekssens die er tegen ingaan, en de verwondering. Die kabouter-tjes, niet-waar.

Johan Reyniers

Ekonomika

'onvoorwaardelijk' bij Loko

De wet van vraag en aanbod

Het ziet ermaar uit dat vanaf dit academiejaar alle Leuvense fakulteitskringen weer binnen één overkoepeling, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), verenigd zullen worden. Verleden woensdag heeft Ekonomika, de enige kring die nog niet tot Loko behoorde, namelijk beslist de Loko-rangen te vervoeien. Die beslissing is toe te juichen. Per slot van rekening is het basisprincipe van Loko, democratisering van het onderwijs, ook belangrijk voor ekonomisten. Bovendien wordt Loko als organisatie versterkt door de toetreding van Ekonomika. Volgens de brief die naar de andere kringen gestuurd is, treedt Ekonomika "onvoorwaardelijk" toe. Maar er zit een addertje onder het gras. En wat voor één.

Wanneer in 1984 eerst Ekonomika en fakulteitskringen weer binnen één overkoepeling, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), verenigd zullen worden. Verleden woensdag heeft Ekonomika, de enige kring die nog niet tot Loko behoorde, namelijk beslist de Loko-rangen te vervoeien. Die beslissing is toe te juichen. Per slot van rekening is het basisprincipe van Loko, democratisering van het onderwijs, ook belangrijk voor ekonomisten. Bovendien wordt Loko als organisatie versterkt door de toetreding van Ekonomika. Volgens de brief die naar de andere kringen gestuurd is, treedt Ekonomika "onvoorwaardelijk" toe. Maar er zit een addertje onder het gras. En wat voor één.

Zoenen

De ASR bestaat op dat moment uit vijf onafhankelijk functionerende raden (Kringraad, Sociale Raad, Cultuurraad, Sportraad en Isol) en haar studentenblad Voto. Al die raden proberen op hun domein bij te dragen tot de basisfilosofie van de koepel, de democratisering van het onderwijs. Ook hun werking is identiek: het beleid wordt gemaakt op veertiendaagse Algemene Vergaderingen (AV) waar alle fakulteitskringen één stemrechtige afgevaardigde hebben. Verder wordt elke raad in haar werking ondersteund door halfjijds betaalde krachten, de vrijgestelden, die door studiewerk diepgang en continuïteit moeten garanderen.

De Krul opteert voor een radikaal andere structuur. Een Centraal Orgaan van pressen koördineert alle activiteiten en neemt alle beslissingen. De werking van het Centraal Orgaan wordt ondersteund door permanente en flexibele 'ad hoc' werkgroepen. Kringen van meer dan 1000 studenten krijgen twee stemmen, de andere één. Er wordt gewerkt zonder vrijgestelden. Het Krul-studentenblad wordt Faze.

Maar na twee academiejaren blijkt de Krul nog altijd zoged als niets gepresteerd te hebben. Er is geen werking rond onderwijs of sociale thema's, rond sport of cultuur. Alleen het blad Faze blijft verschijnen. Tegelijkertijd worden er 'verzoeningsvergaderingen' op gang gebracht om de verdeelde studentenbeweging terug samen te brengen en de slagkracht naar academische en nationale overheid toe te vergroten. Uit die verzoeningsinspanningen groeit in 1986 de huidige studenten-overkoepeling Loko.

Als je de geschiedenis van de Krul bekijkt, behoeft het geen verwondering te wekken dat Loko bij de oprichting

grotendeels gebaseerd was op de werking en de structuur van de oude ASR. De belangrijkste verandering was het in het leven roepen van een zogenaamde Open Algemene Vergadering (OAV). Een OAV is een speciale probleemvergadering die boven de andere raden staat, en waar op basis van kringstandpunten over een op voorhand vastgelegde en bedompteerde problematiek gediscussieerd wordt.

Op 6 november 1986 treden alle Leuvense kringen toe tot Loko, met uitzondering van Ekonomika. Ekonomika blijft vasthouden aan het oude Krul-recept en weigert toe te treden tot een koepel waar het principe 'één kring, één stem' geldt en waar er geen Centrale Raad is die alle beslissingen neemt.

Tijdens het academiejaar 1986-1987, het jaar van het Sint-Anna besparingsplan van Martens VI, bouwt Loko een degelijke werking uit. Maar het jaar daarna zit het er weer bovenarms op binnen de koepel. Het protest tegen het eredoctoraat van André Laysen en de uitreiking van een studentenonderscheiding aan Jan Grauwels, zijn de aanleiding voor nieuwe drastische herstructureringsvoorstellen. Vijf kringen (VTK, VRG, Medika en Wina en Ekonomika) komen met een dubbel voorstel dat nog verder gaat dan de oude Krul-structuur: de installatie van een Centrale Raad en een nieuwe stemprocedure waarbij kringen tot en met 500 studenten één stem krijgen, kringen van 501 tot 1000 studenten zijn goet voor twee stemmen en kringen boven de 1000 studenten krijgen drie stemmen.

Na heel wat gebakkelei komt er een kompromis uit de bus. Een Centrale Raad wordt afgewezen, maar de OAV kan gemakkelijker samengeroepen worden: in plaats van één derde van de kringen is nu nog één vijfde (zes kringen) vereist. Verder krijgen kringen met meer dan 1000 studenten twee stemmen wanneer ze er tenminste voor zorgen op vier opeenvolgende vergaderingen minstens driemaal met twee personen aanwezig te zijn. Dat moet de grote kringen tot de betere medewerking aansporen. Na een proefperiode van drie maanden wordt het kompromis op 30 januari 1989 bekrachtigd. Ondanks dit kompromis beslist Ekonomika op het einde van het academiejaar 1988-89 om nog altijd niet toe te treden. Er is immers nog altijd niet voldaan aan hun eis van een Centrale Raad.

Bij het begin van dit academiejaar is de situatie binnen Loko onveranderd gebleven. Vervolg op p.3

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggeplaatst worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Erasmus ééntalig Engels?

Exit Leuven Vlaams

De Europese Gemeenschap begon met vier officiële talen: Frans, Duits, Italiaans en Nederlands. Later kwamen daar Deens, Iers, Engels, Grieks, Spaans en Portugees bij. En het aantal officiële talen zal nog oplopen na de toetreding van nieuwe leden. Bovendien zijn er minderheidstalen, zoals Wels, Bretoens, Fries, Baskisch, Catalaans, die door de EG enigermate erkend worden. Tijd dus om eens over een EG-eenheidstal te gaan denken. Het beleid van de universiteiten inzake de taalkundige accommodatie van Erasmusstudenten kan richtinggevend worden.

Mark Galle deed recent in verscheidene kranten het voorstel het Engels als gemeenschappelijke tweede taal en als enige EG-werktaal te aanvaarden, en dat daarom overal reeds op de lagere school

aan te leren. Het leek wel op een open deur intrappen. Want de expansie van het Engels heeft nu zo'n groot momentum dat het ook zonder EG-besluiten in die zin wel zo ver zal komen.

Niets illustreert deze ongedirigeerde doch onstuibare evolutie duidelijker dan het taalbeleid van de universiteiten sedert de intrede van Erasmus. Meer en meer cursussen worden in het Engels, en vaak in het Engels alléén, gedoceerd. Zopas heeft de Landbouw-Universiteit van Wageningen in Nederland, besloten om een groot deel van haar basiskurriculum enkel nog in het Engels te laten doceren. In Denemarken en in Duitsland voorziet men meer en meer Engelstalige faciliteiten voor Erasmusstudenten. De trend om postgraduat in het Engels te organiseren bestond al eerder, maar wordt nu sterk uitgebreid.

Voet

Ook aan de KUL is het Engels reeds alomtegenwoordig: in sommige departementen worden praktisch geen 'papers' meer in het Nederlands geschreven. Naast de bestaande Engelstalige programma's zijn er nu binnen de officiële nederlandsstalige kurrikula meer en meer Engelstalige cursussen. Als dat komt doordat een gastprofessor uit de States geen Nederlands kent, kan men daar niets op tegen hebben. Betreft het daarentegen een stelselmatig beleid van verengelsing ('internationalisering'), dan is het een principiële kwestie waarover serieus moet nagedacht worden. Onze rektor heeft in zijn openingsrede de vraag aan de orde gesteld - meer niet.

De EG heeft nooit besloten, een eenheidstal te kiezen. Integendeel: het enige voorstel in die zin dat er ooit geweest is, is duidelijk afgewezen. Dat was in de beginnaden van de Europese Gemeenschap. Frankrijk had voorgesteld het Frans als enige werktaal te gebruiken. Maar de vijf andere lidstaten verkregen dat Nederlands, Duits, Italiaans en Frans in de EG-instellingen gelijkwaardig zouden zijn.

Sindsdien is de situatie veranderd. Het Engels heeft het Frans als internationale taal verdrongen, en heeft een voet in huis in de EG. Het is de moedertaal van zo'n 60 miljoen EG-burgers, en de tweede of derde taal van talloze anderen. Zonder enig officieel dekreet verovert het Engels zich een steeds grotere plaats in heel het cultureel en economisch leven. De verleiding is groot om deze ontwikkeling te institutionaliseren.

De argumentatie vóór het Engels is eenvoudig en welbekend. Het is gemakkelijk alles maar meteen in éénzelfde taal te doen. Men bespaart dan ontzaglijk veel op vertaalwerk, op mentale omschakeling, op tijdsverslindende taalhofelijkheid. Als Europa zijn academische, technologische en economische bedrijvigheid niet ééntalig maakt, benadeelt het zichzelf in de concurrentie met de VS en Japan.

Die eenheidstal hoeft natuurlijk niet het Engels te zijn. Dat Frankrijk na jaren dwars te hebben gelegen nu fel pro-Europees geworden is, komt mede door de hoop om via Europa aan het Frans een nieuwe internationale rol te geven. Een ander alternatief is het Esperanto.

TALENT - We kunnen er echt niet over zwijgen, dat Veto-weekend in Parijs: die ekskieze zalmsoefflee, dat gebraden everzwijn, de overvloedige sjampanje. We zijn er nog altijd een beetje opgelaten van. Daarom, en alleen daarom, zijn we op zoek naar jong talent: schrijvers, fotografen, tekenaars, lay-outers en zettters. Dit is uw laatste kans om gelanceerd te worden. (Foto Hendrik Delagrangé)

De EG is de grote maar waarschijnlijk ook de laatste en gemiste kans voor het Esperanto. De enige sprankel hoop wordt gevormd door een eventuele toetreding van Polen en Hongarije. Niet alleen brengen zij twee nieuwe taalfamilies in de EG, de Slavische en de Fins-Oegrische, zodat het talenprobleem nog akuter wordt, maar zij zijn ook de twee landen waar de kennis van het Esperanto het meest verspreid is.

Doezel

Voorlopig kunnen we de discussie dus beperken tot, ja dan nee, het Engels als eenheidstal. Men heeft daartegen enige argumenten ingebracht, die zeker een ernstige overweging verdienen.

De fraaie uitdrukking 'the Latin of the twentieth century' verdoezelt een wezenlijk verschil tussen het Engels vandaag en het Latijn ten tijde van Erasmus. Het Latijn was niet iemands moedertaal, wat het Engels wél is, tot meerder ongelijkheid op internationale forums. Het Latijn was de taal van het geestesleven, slechts daartoe beperkt. Het Engels daarentegen overspoelt elke laag van de bevolking via technologie, economie, licht muziek en film. Een dichterlijke diagnose beschrijft het Nederlands als 'een eiland dat elk jaar een paar honderd woorden verder wegzinkt in de oceaan van het Engels'.

Men moet zich niet laten inpakken door slogan-termen als 'internationalisme'. Niemand betwist dat we ons in deze tijd moeten openstellen voor andere volken en culturen, en dat Engels kennen momenteel een 'must' is. Maar als we nederlandsstalige diensten en cultuuruitingen verengelsing, plooiwen we dan in feite niet voor andersmans weinig 'internationalistische' minachting voor onze eigen taal?

Een ander bezwaar houdt in, dat het onbetuigd gebruik van het Engels de andere Europese talen tot keukentalen zal degraderen. Niet dat zij meteen in hun voortbestaan bedreigd worden: de nationale onderwijssystemen blijven op lager en middelbaar niveau in de moedertaal, evenals de administratie en de wetgeving. Maar in alle sectoren van de toekomst zullen zij weldra niet meer mee kunnen, omdat zij er steeds minder voor gebruikt worden. Dan keren we terug tot de situatie ten tijde van Erasmus, vóór dat Galilei, Descartes en Simon Stevin de volkstaal voor wetenschappelijk werk geschikt achtten of maakten.

Armada

Een laatste bezwaar, soms gehoord bij pleitbezorgers van het Esperanto, luidt dat het een historische onrechtvaardigheid zou zijn, als eenheidstaal een taal te kiezen die haar dominantie uitsluitend aan militaire successen dankt: de koloniatie en de twee wereldoorlogen. Dat Shakespeare vandaag op veel meer scholen ter wereld gelezen wordt dan Goethe of Dante, heeft niets met literaire kwaliteit te maken, maar alleen met de historische toevalligheid dat de Engelsen de beslissende veldslagen gewonnen hebben, en recenter met het economisch overwicht van de VS. Als de Spaanse Armada niet gezonken was, dan zou men veeleer Cervantes lezen.

Daar staat wel tegenover dat, eens een

taal zich met geweld op de voorgrond gedrongen heeft, er nu eenmaal veel culturele activiteit in die taal zal plaatsvinden, zodat die taal ook een culturele uitstraling krijgt. Menige jonge Vlaming heeft zich omwille van de popmuziek op het Engels toegelegd. En het is een feit dat vele Chinezen Engels leren omdat zij dit met vrijheid en democratie associëren. De keuze waar de EG momenteel voor staat, is juist: willen wij het Engels bevestigen in zijn reeds vrij algemene rol van betwoprecht medium voor cultuur en veroverschap?

De vraag is nu heel concreet: moeten de Erasmusstudenten les volgen in de plaatselijke taal? Zo nee, moeten de plaatselijke studenten dan verplicht worden les te volgen in een vreemde taal? Dit debat is nog maar pas op gang aan het komen, en de standpunten zijn nog lang niet allemaal bekend. Het ene uiterste luidt: laat ons heel het hoger onderwijs uniformiseren, niet alleen wat structuur en diploma's, maar ook wat voertaal betreft. Het andere uiterste wil dat alle studenten de landstaal voldoende leren om zo in de les mee te kunnen.

Het tweede standpunt klinkt natuurlijk veel 'Europeser', het eist vanwege de student een actieve belangstelling voor de taal van een mede-regio van Europa. Het eerste standpunt heeft vooral de inertie aan zijn kant: het is gemakkelijker om maar meteen de algemene trend van verengelsing te vervoegen.

Het is nog onduidelijk welke kant men in andere kleine taalgebieden op wil. Naar verluidt wil men in Griekenland geen enkele toevoeging doen, maar is men in Nederland tot verregaande verengelsing bereid. In Ierland vindt men het weinig zinvol, dat studenten naar het buitenland trekken om daar te gaan doen alsof ze thuis zijn. Op de recente bijeenkomst van de Coimbra-groep (de 23 oudste universiteiten van Europa) te Poitiers werd de nood aan een gemeenschappelijke werktaal gevoeld en erkend, maar men vermeed het Engels bij naam te noemen. In de wandelgangen uitte menig afgevaardigde zijn weerstand tegen de veralgemening van het Engels ten nadele van de landstalen.

De KUL, of althans haar rektor, is voorstander van het 'drie-punten-plan': ten eerste, elke buitenlandse student volgt een cursus Nederlands of een lessenpakket over onze taal en cultuur; ten tweede, op het niveau van de tweede cyclus worden een aantal Engelstalige cursussen gegeven, naast of desnoods in de plaats van nederlandsstalige, kwestie van iedereen tot Het Beste van Leuven toegang te geven; ten derde, op het niveau van de derde cyclus worden de sluiten van de verengelsing volledig opengezet.

Aan een universiteit die uit de roep om Leuven Vlaams ontstaan is, zou zulk plan aanleiding tot een vrank debat moeten zijn.

Koen Elst

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 16
nr. 3
9 oktober 1989

Ver. uitg. **Walter Pauli**
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredactie: **Johan Reyniers**
Redaktiesekretaris: **Walter Pauli**
Redactie:
Erik Paredis, Jan Van der Linden
Doka:
Geert Borgers,
Hendrik Delagrangé,
Marie-Christine Rondou
Lay-out en vormgeving:
Monique Claes, Koen Hendrickx,
Luc Janssens, Johan Reyniers,
Walter Pauli, Erik Paredis,
Ronny Tielen, Jan Van der Linden,
Claudia Van de Velde, Stef Wauters
Medewerkers:
Bart Capéau, Koen Elst,
Koen Hendrickx, Patrick Jordens,
Hilde Lenie, Stef Wauters
Eindredactie:
Erik Paredis, Jan Van der Linden

Zetwerk
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij
Rotatyp Brussel (8000 eksemplaren)
ISSN-nummer 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250,-; niet-studenten:
300,-; steun vanaf 600,-; over te
schrijven op rek. nr.
001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2		■								
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal - 1. Aanhanger van een welbepaald politiek systeem
2. Oplossing waarin men een oplossing onderompelt om het gelijkmatig te verhitten - familielid 3. Rondhout - Vezels ontwarren als voorbereiding op het spinnen 4. Zichtbare damp - Het actieve bestanddeel in de kosmos 5. Familie in de oudgermaanse samenleving 6. Idyllisch plekje met de bekende watervallen - heden 7. Betrekking hebbend op de Alpen 8. Daar moet u zeker naar toe 9. Bijwoord - Cerium - Ierland 10. Wapen - Aansporen.
Vertikaal - 1. Het opgaan in de oneindigheid - Looftboom 2. Water in Antwerpen - Vogel 3. Rivier in de USSR - Kleine hoeveelheid 4. Namaak, bedrog - Geglansd leer 5. Lichaamsdeel 6. Regenboogvlies 7. Volgelingen van de moedergodin Cybele 8. Stamp met de voorpoten - Voorvoegsel 9. Van de borst afwennen - Boerdierjier 10. Oude, lastige vrouw - Dreumes - Neen.

Krul: een Ekonomika-initiatief

De dynamische efficiëntie van een schoenmaker

Ekonomika sluit na een afwezigheid van zes jaar terug aan bij de 'officiële' overkoepeling Loko. Toen Ekonomika zich in 1983-84 losscheurde, heette die overkoepeling nog Algemene Studentenraad (ASR). Enkele weken later hebben het VRG, en daarna Romania, Apollon, Apollonia, de Muziekhistorische Kring en Eoos Ekonomika gevolgd. Nadien sluit Farma zich nog aan bij de dissidenten. Zij richten de Kringunie Leuven (Krul) op.

Tot '84 werd de studentenpolitiek volledig beheerst door de ASR. ASR zette zich in voor de democratisering van het onderwijs, en besteedde tevens aandacht aan breed-maatschappelijke acties zoals de anti-rakettenbetogingen. Omdat ASR de konstatie niet uit de weg ging, had dit tot gevolg dat Leuven het imago kreeg van het 'Rode Leuven'. Krul was, sinds '68, het eerste 'brede' initiatief dat lijnrecht tegen deze traditie inging. Haar voornaamste spreekbuis was het maandblad *Faze*, opgezet als tegenhang van Veto. Een overzicht van dit blad is de beste manier om de Krul te leren kennen. Het is immers zowat het enige wezenlijke dat de Krul gerealiseerd heeft.

De eerste Faze verscheen op 1 oktober 1984, met als verantwoordelijk uitgever Jan Beddegenoots, intussen beter bekend als *Jan Bardl*. Zijn 'redaktioneel' (sic) vertelde weinig over de lijn van Faze. Of je moest al een boodschap hebben aan "Drijven al die complexe problemen om nu juist niet naar meer samenwerking, multidisciplinaire benadering, positieve inventiviteit. Daagt dit verlies van zekerheden om nu juist niet uit op zoek te gaan naar nieuwe normen, waardschalen, houvast? Er ligt aan de basis van dit alles niet juist het realiseren van o.a. betere communicatie?"

De 'Tien geboden van de Krul' op dezelfde pagina waren echter wel duidelijk. Alleen, het waren geen tien geboden,

maar hooguit een drietal variaties op hetzelfde thema. Een eerste reeks geboden, zoals "De positieve ideeën, de steun en het dynamisme van de studenten vormen de basis van de Krul", "Het contact tussen studenten (...) is een primair doel van de Krul", "De Krul wil de Leuvense kringen overkoepelen vanuit een positief-kritische ingesteldheid" en "Vriendschap, respect en zelf-relativering bepaalt de werksfeer van de Krul" zeggen eigenlijk hetzelfde: wij zijn een of clubje en gaan zeker geen keiharde actie voeren. Het impliciete verwijt naar de ASR is duidelijk.

Ook de structuur wordt beschreven: "Een open, doorzichtige en flexibele beslissingsstructuur bepaalt de meest gepaste strategie" en "De dynamische efficiëntie van de Krul steunt op talrijke werkgroepen die gekoördineerd worden door één verantwoordelijk en centraal orgaan". Alle beslissingen werden door een groep van een tiental mensen genomen: het zogenaamde 'Centraal-orgaan'.

Tenslotte wordt verhandeld, of alleszins bemoeilijkt, dat Krul met een politiek standpunt zou uitpakken: "Overleg gaat steeds stellingname vooraf", "Er is plaats voor meerdere standpunten, slechts bij voldoende consensus wordt een standpunt als dé Krul-visie naar buiten gebracht", "De Krul-schoenmaker blijft bij zijn leest en spreekt zich slechts over datgene uit, wat hij voldoende begrijpt en wacht (sic) hem specifiek aanbeveling" en "De Krul verdedigt de student en diens specifieke belangen". Een goedmenende student zou nog kunnen denken dat Krul enkel "een andere aanpak" wilde verwezenlijken, dat het enkel een kwestie van tactiek was. De volgende nummers van Faze lieten weinig illusies over.

In Faze 3 wordt de eerste georganiseerde Krul-activiteit aangekondigd. Men maakte de student warm voor het avontuur rond Leuven, de Krul-rally".

Een rally met auto's, voorwaar een activiteit waaraan de brede studentenmassa kon participeren. Krul zorgde dat

jaar nog voor één andere activiteit: een enquête in verband met Numerus Clausus, waarvan de vragenlijst op zijn minst subjectief en pro-Numerus Clausus was. Het bet kon men de negatieve houding tegenover het begrip "Demokratisering van het Onderwijs" echter afleiden uit de redaktionelen.

Hoofdredacteur Jacques van Hee beweert in Faze 5: "Moet een studentenorganisatie, een overkoepelend orgaan dat via de kringen de studenten zou moeten representeren, heel zijn inhoudelijke werking op iets al democratisering baseren? Dat lijkt mij onwaarschijnlijk. (...) Wie is nog bereid om zich door verre idealen te laten begeesteren? (...) Vragen en twijfels ten over. Soepelheid legt zich voor. Waarom zich derhalve vastbijten in ideeën die door hun extremisme verdedeeldheid zaaien?" Of van Hee in Faze 9: "Op de duur heeft iedere kwast 'zijn' democratie: eenje waar hij overal zou mogen aficheren en spuiten, waar hij geen belastingen zou moeten betalen, waar hij zomaar kan manifesteren en contramanageren zonder op zijn bakkes te krijgen van de rijkswacht." Zo'n citaten maken dat Faze en Krul door het publiek erkend worden als een conservatieve uiting.

In jaargang twee werd de redactie aangevuld met Peter Mombaerts, een gesjeesd preses-kandidaat bij Medika. Zijn reputatie als Opus Dei-lid was niet vreemd aan die mislukking. Mombaerts ontloopte zich tot de voornaamste schrijver van Faze. Hij promoveert ondubbelzinnig 'conservatieve' standpunten.

4 vervolg van p.1

Is het niet vreemd? Is het niet vreemd dat de bestuursvergadering van Ekonomika - een vergadering waarop alle Ekonomika-leden stemrecht hebben - op woensdag 4 oktober dan toch beslist om toe te treden tot Loko? Vanwaar die plotse verandering in standpunt?

Langs de ene kant stemt de huidige Loko-structuur al gedeeltelijk overeen met wat Ekonomika wenst: grote kringen hebben twee stemmen en er is een orgaan, de OAV, dat boven de andere raden staat. Alleen een echte Centrale Raad bestaat nog niet. Bovendien is Ekonomika verleden academiejaar begonnen met voorzichtige toenaderingspogingen tot Loko. Er verschijnen regelmatig afgevaardigden op Kringraad en Sociale Raad. Op Sportraad en Kultuurraad werken ze al langer mee.

Langs de andere kant zijn er een aantal Loko-kringen die zich niet willen of kunnen neerleggen bij de OAV-beslissingen van verleden academiejaar. Zij blijven toch ijveren voor een Centrale Raad. Op het moment zijn dat VRG, VTK, Medika, Wina en Kanonika. Deze vijf kringen blijken tijdens de zomervakantie te zijn samengekomen en een akkoord te hebben ondertekend waarin ze zich ertoe verbinden elke maand een OAV te zullen samenroepen, wanneer Ekonomika tot Loko toetreedt. Met dat akkoord zijn ze naar Ekonomika gestapt en het is duidelijk: Ekonomika heeft toegehaapt. Van de 91 aanwezigen op de bestuursvergadering stemden er 71 voor toetreding. De overeenkomst die Ekonomika met de vijf Loko-kringen afsloot, is daarbij doorslaggevend geweest. Ekonomika-preses Hendrik Bogaert meldde daarop lakoniek aan Kringraad "dat de fakulteitskring Ekonomika met ingang van woensdag 4 oktober 1989 onvoorwaardelijk toetreedt tot de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko)"

Ekonomika treedt echter helemaal niet onvoorwaardelijk toe. Met het samenroepen van een maandelijkse OAV wordt er eigenlijk effectief een Centrale Raad geïnstalleerd. Die Centrale Raad

Reeds in het eerste nummer kon Mombaerts het niet laten om promotie te maken voor Opus Dei in Louvain-la-Neuve: "Apolitiek, dynamisch, meer pragmatisch in zijn sociale beweging. Een fenomeen dat moet gevolgd worden" (Faze 1, p. 19).

In de twee volgende nummers schrijft Mombaerts een 'dossier Atoomwapens' De standpunten van *Medici tegen Atoomwapens*, dat jaar winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede, noemt hij "of intellectuele oneerlijkheid of een grenzeloze naïviteit". In een interview met Mgr. Maertens poncirt hij stellingen als "Het is verwonderlijk dat dezelfde mensen die tegen de raketten betogen, soms de week erna betogen voor legalisering van abortus", of "Om het met een slogan te zegen: noch rood noch dood".

Faze 4 bracht een kritiekloos verslag van een avond met de Zuidafrikaanse Ambassadeur Grobler, waar zonder commentaar gesteld werd dat er in feite geen zware meerderheid is in zijn land, dat het ANC een verlengstuk is van de PLO en de USSR, dat het louter en alleen de schuld van de pers is dat Zuid-Afrika negatief in het licht komt. Waarna nog een sneer volgde voor het Boykot-Apartheidkomitee. Nog in dezelfde Faze: een hoop verdachtmakingen aan het adres van SP-professor Lode van Outrive en UP-pastor Annetie Laurysens ("Laat ons hopen dat de zendingen ook naar Moskou zullen gaan").

Het einde kwam in februari '88. In een speciale editie over de eredoctoraten schrijven, buiten de redactie om, enkele Krul-haviken een aantal platte ordinaire 'gele' bladzijden om de verzoeningsvergaderingen, die later tot Loko leidden, te kelderen. Romania en het VRG grijpen in, de verantwoordelijken nemen ontslag. Tijdens de verzoeningsvergaderingen wordt voor het concept Veto gekozen als blad voor de nieuwe overkoepeling Loko. Faze is een fase gebleven.

Walter Pauli

Ekonomika treedt toe

moet de macht krijgen om de werking van de Loko-geledingen uit te stippen, te evalueren en de raden of Veto terug te fluiten wanneer ze niet braaf in het gareel lopen. Meteen zijn zo de laatste Ekonomika-bezwaren tegen Loko opgeheven en krijgen ook enkele kringen binnen Loko eindelijk hun zin. De manier waarop dat alles beslist is, 'ruikt' toch wel een beetje. Om Ekonomika bij de koopel te krijgen, worden zomaar evenzets 24 kringen buitenspel gezet. Ook de besluiten van de OAV van januari worden opzij geschoven. Of dat ook kan met de beslissingen van de reeks OAV's die binnenkort zullen volgen?

Bovendien wordt minstens binnen één kring het voorstel niet gedragen door een presidiumbeslissing. Bij het VRG is het hele geval nooit op een presidiumvergadering ter sprake gekomen. Terwijl men de laatste jaren binnen Loko roept om kringstandpunten. Alleen dat zou immers representatieve beslissingen opleveren.

De onderwerpen voor de OAV's liggen al vast. Veto zal ter sprake komen en, naar we vernamen, ook Sociale Raad. De 'filosofie' van de initiatiefnemers kennende, volgen die Loko-geledingen nog niet het kersverse konstruktivisme. Dat moet dus eventjes gekorrigeerd worden. Kultuurraad, Sportraad en Isol kunnen ondertussen misschien al aan een gewetensonderzoek beginnen.

Hoe de Loko-kringen hierop zullen reageren, is nog onduidelijk. Misschien levert het stof tot nadenken dat Loko na nauwelijks drie academiejaren een getrouwe kopie dreigt te worden van de Krul-structuur. Tot onze grote geruststelling kregen we op de bestuursvergadering van Ekonomika wel te horen dat alles bedoeld is "om de structuurdiskussies binnen Loko eindelijk af te sluiten en terug hard beginnen te werken aan de democratisering van het onderwijs." We zouden natuurlijk niets liever wensen, maar de manier waarop het spel nu gespeeld wordt, doet toch wel twijfels rijzen.

Erik Paredis

REDAKTIONEEEL

Hoog spel

Toen Ekonomika in '84 de toenmalige Algemene Studenten Raad (ASR) verliet, gebeurde dat eigenlijk omdat die 'te links' bevonden werd. Die 'te linkse' profilering leidde ook in '88 tot problemen. Het protest tegen eredoctor André Leysen werd door een aantal kringen aangegrepen om een aanpassing van de structuur te eisen. Voor een stuk kwamen die er. Samen met de structuur veranderde echter ook de mentaliteit. Waar ASR en Loko-tot-aan-Leysen een 'kontestaar imago' hadden, is dat nu veel minder het geval. Men stelt eksplicit 'konstruktiviteit' als begrip: men is bereid water in de wijn te doen.

De toetreding bij Loko van Ekonomika, een kring die steeds die laatste aanpak verdedigd heeft, lag dan ook in de lijn der verwachtingen. Bovendien kreeg Ekonomika een uitgestoken hand van een aantal Loko-kringen. De pressen van Kanonika, Medika, VRG, VTK en Wina hebben Ekonomika eksplicit uitgenodigd, en boden tegelijk een tweeledige 'toevoeging' aan. Ten eerste stellen zij zich garant om iedere maand automatisch een OAV samen te roepen. Zo'n permanente OAV, die in haast niets verschilt van een Centrale Raad, is nodig om het tweede luik van de afspraak na te komen. "De zes" hebben namelijk ook onmiddellijk de agenda van de eerste OAV bepaald. Het is de bedoeling dat daar Veto en Sociale Raad worden besproken. Eén van de initiatiefnemers liet zich ontvallen dat dit "pasmunt was om Ekonomika bij Loko te krijgen."

De arrogantie van dit gezelschap gaat wel erg ver. Niet alle presidia waren op de hoogte van het initiatief (het doet er niet toe dat zij later eventueel hun versen volgen), maar ook de twintig andere kringen worden aan de kant gelaten. Die kunnen hoogstens het plan ondergaan en bekrachtigen. Achteraf. Die zes kringen staan immers voor elf stemmen, waarschijnlijk voldoende om een beslissing te forceren.

Loko wordt hier gekonfronteerd met een alternatief beslissingscirkuit: enkele personen houden geheime konklaven waar zij de fundamenten van Loko kwasi definitief voorbereiden. Waar is hier sprake van? De mening van de student? Ziet het vooropgestelde 'forum van de kringen' er zo uit? Is dit het beproefde model van 'demokratische besluitvorming'? Het wordt hoog tijd dat de andere kringen hier tegen krachtig protesteren, en duidelijk maken dat dit niet kan. Wij pleiten voor een democratisch Loko, niet voor een organisatie waar op dergelijke manier gekonkeld wordt.

Die semi-geheime en beperkte vergaderingen komen er natuurlijk niet zomaar. Hun bestaan duidt erop dat er hoog spel gespeeld wordt: men werkt impliciet aan een heroriëntering van Loko. Men kiest tussen loyaal versus kritisch, pragmatisch tegen principieel, realistisch kontra idealistisch. Dit heeft dus niets te maken met een controverse tussen 'grote' of 'kleine' kringen, zoals dat vaak ten onrechte wordt voorgesteld. Het gaat om 'politieke' tegenstellingen. De zes zijn, de één al meer dan de ander, voorstander van een definitieve koerswijziging van Loko: "jammerklachten" zijn verleden tijd. Loko wordt *comme il faut*. Zodat rektor Dillemans in het jaarverslag 1989-90 zal kunnen uitpakken met: "De vertegenwoordigers op RvS en Alma waren geïnspireerd en konstruktief. Ook de 6e kring berichtgeving was op nivo."

GRAHAM - Deze man is ni meer. Net nu ons lijfblad Panorama zich eens lekker vrolijk had gemaakt over de ruggemerkanker van Monty Python's Chapman, gaat hij de pijp uit. Kan blijkbaar ook ni tegen een grapje. Ni. (Foto Peter Vermeiren)

Platel zonder grenzen

Is dit nu dans of teater?

Zo'n honderd jaar geleden had de kunstenaar het heelwat eenvoudiger dan vandaag de dag. Het stuk van Ibsen had hij al gelezen, heel de familie had al Beethoven gespeeld, walsen deed men in een balzaal. Zelfs het 'Gesamtkunstwerk' van Wagner was duidelijk nu opera. Maar dan gebeurde er een kleine revolutie. Dada, ekspressionisme en futurisme braken in de woelige jaren voor de eerste Wereldoorlog de hegemonie van de burgerlijke cultuur. Kunst keerde zich in de schoot van Freud tegen de repressie van het onbewuste in de traditionele kunstuitingen. Het creatieve proces kreeg de vrije loop en werd meer en meer het eigenlijke onderwerp van het kunstwerk. In de hedendaagse kunst vallen de genregrenzen vaak helemaal weg. Er is wederzijds beïnvloeding van teater, dans en beeldende kunsten. Alain Platel, choreograaf en kind aan huis van het Klapstuk, verwacht dan ook dat de toeschouwer zich niet zal afvragen of zijn voorstelling nu dans of teater is.

In de meerderheid van de hedendaagse teater- en dansproducties wordt het traditionele materiaal van het genre in vraag gesteld. Zo wordt in de huidige teater-avantgarde, bijvoorbeeld in de stukken van Jan Decorte, het teksttheater gedefilogeerd. Niet meer de inhoud, maar wel de materialiteit van de taal is konstitutief voor het werk. Onder invloed van de *performancestijl* wordt de lichamelijkeheid van de acteurs belangrijker dan hun taal. Het akteerproces wordt geproblematiseerd, de spelers zijn zich ervan bewust dat ze een spel spelen. De productie is dan ook niet meer rond de tekst uitgewerkt, maar rond een concept met materiaal dat traditioneel een mindere rol speelt in het teater. Muziek, lichamen, beelden en andere objecten. Het werk breekt uit zijn grenzen, wordt verzameld.

Castro

Ook in de dans worden geëxperimenteerd met het materiaal. Naast de dans van de spelers krijgen beelden, woorden en muziek betekeniswaarde. Terwijl in het teater de tekst haar inhoudswaarde verliest, worden dansvoorstellingen verrijkt met materiaal dat vaak op basis van de inhoud gekozen wordt. De Keersmaecker gebruikt teksten van Castro en muziek die beweging uitdrukt. Alain Platel en Johan Grimonprez baseerden het concept van *O Boom!* op oude schilderijen. Net voor een repetitie hadden ze allebei tijd voor een kort gesprek.

Veto: In de hedendaagse dans wordt materiaal gebruikt wat traditioneel niet erg aansluit bij het genre. De Keersmaecker gebruikt muziek en teksten, jullie gebruiken schilderijen.

Platel: «Het stuk is gebaseerd op fresco's van Giotto, een Italiaans schilder uit de dertiende eeuw. Eén van de kerken die hij beschilderd heeft is de kapel van Scrovegni. De figuur van Giotto is erg intrigerend. Pasolini heeft hem nog gespeeld in zijn *Decamerone*.»

Grimonprez: «Wat belangrijk is, is dat Giotto een scharnierpunt geweest is in de kunstgeschiedenis, in de overgang van de laat-gotiek naar de renaissance. In zijn schilderijen verlaat hij op een bepaald moment een paar kanons in de ikonografie. Het is ook voor de eerste keer dat een kunstenaar werken gaat signeren of dat persoonlijke kenmerken van een artiest merkbare worden in de schilderijen zelf.»

Veto: Jullie hebben een reeks fresco's in het decor verwerkt. Zijn die fresco's verbonden door een verhaal?

Grimonprez: «Het verhaal op zichzelf vind ik eigenlijk niet zo belangrijk. Mensen willen altijd maar verhalen horen. Het is een ongeloflijk simpel verhaal. Het is naïef, dat is het belangrijkste daarin. Het gaat hem niet direct om het plot dat zich ontwikkelt. Het gaat hem om een concentratiepunt, de fresco's zijn aan elkaar gebonden door een soort van landschap en door de kleur blauw. Ze zijn ook bijna aan de top van het gewelf van de kapel van Padua geschilderd en daar verdrinken ze in dat blauwe. Dat concentratiepunt verbindt de toeschouwers.»

Platel: «Het verhaaltje is heel eenvoudig samen te vatten. Twee personages, Joa-

chim en Anna, krijgen op gevorderde leeftijd nog een kind.»

Veto: *Zoiets geeft nogal eens aanleiding tot dramatische scènes. Is de choreografie dan ook teatraal?*

Platel: «Ik heb van langsom minder last van dat onderscheid. Het is in vraag gesteld door Pina Bausch, eind jaren zeventig, begin jaren tachtig. Ik verwacht eigenlijk van mensen die naar teater komen kijken dat ze die vraag niet meer stellen, dat er niet meer gekeken wordt van: *is dat nu dans of is dat nu teater?* Daar hou ik mij ook niet mee bezig. Ik vraag me gewoon af of de dingen die ik gebruik kloppen in functie van het werk dat ik doe. Voor mijn part kan daar opera bij of pure beeldhouwkunst of literatuur of weet ik wat. Ik denk dat die vraag ook bij de meeste teaters niet meer gesteld wordt.»

Veto: Die binding van dans met andere kunstvormen is wel sterk aanwezig op dit Klapstuk.

Platel: «Het is inderdaad zo dat Bruno dat benadrukt heeft. Het is eigenlijk iets dat al zeer lang leeft. Al heel lang worden er vragen gesteld over teater en dans en de kunsten die daaronder liggen. Ik vind dat de klapstukken altijd die ingrediënten gehad hebben. Vorige keer was Medea hier, en daar ook kan je moeilijk spreken van gewoon maar dans. Het is er altijd geweest, maar nu heeft Bruno het als thema genomen.»

Veto: In Platel's bijdrage voor *Alchemie* op Klapstuk 87 en ook in *Emma* zal veel humor. Zit die ook in het stuk dat jullie nu samen maakten?

Grimonprez: «Giotto was realistisch, hij schilderde bijna burlesk. Er is een fresco waarop twee mensen elkaar op de mond kussen. Dat uitbeelden was in die tijd niet gebruikelijk, dat moet schokkend overkomen zijn. De paus heeft nog naar aanleiding van die bepaalde fresco geschreven dat het werkelijk obscen is dat er geen engel bij staat, want nu is er geen goddelijke inspiratie. Dat is typisch Giotto. Er is een mooi boekje over hem geschreven, *de vreugde van Giotto*. Hij was de eerste om feitelijke mensen te gebruiken als voorbeeld voor religieuze figuren. Hij heeft in feite de schilderkunst gedemocratiseerd. Die figuren zijn eigenlijk niet religieus. Giotto heeft ze gebaseerd op boeren uit zijn tijd. Ook de kleren, de uitdrukking van de gezichten, de manier waarop ze met de dingen bezig zijn, zijn realistisch.»

KLAPSTUK FESTIVAL

Veto: *De stuk is gemaakt rond een bepaald concept. In hoeverre kunnen de dansers daar nog een creatieve inbreng in hebben?*

Platel: «Bij de vorige stukken was er altijd een soort van algemene lijn waar we naar toe wilden werken. Een stuk kwam er naarmate er gerepeteerd werd. Het werd in de repetities ingevuld, en eigenlijk was er zeer veel mogelijk. Nu zijn we al twee jaar samen met een groep van ongeveer dezelfde mensen. We werken nu vanuit een ander idee. In

plaats van het verhaal te laten ontstaan, was er een verhaal op voorhand. De manier waarop we daaraan gewerkt hebben was anders dan onze manier van werken vroeger. Ingrediënten die de mensen aanbrachten, werden altijd geëvalueerd in functie van het concept. Dat betekent dat er zeer veel ideeën gesneuveld zijn. We zijn nu minder vlug tevreden, er is het gevaar om in herhaling te vallen. Dat geeft een heel nieuw werkverbaad. Het is niet zo gemakkelijk geweest.»

Koen Hendrickx

Volgens de kenners die wij geraadpleegd hebben, is dit de vuzigste scène waarvan u dit jaar op het Klapstuk kan genieten. Platel op zijn plaats. Maar wel artistiek natuurlijk.

Wereldpremière *O Boom!*

Schildering in beweging

Het Klapstuk heeft dit jaar ook een wereldpremière gehad. Zaterdagavond speelden *Les Ballets C de la B* hun nieuwste stuk *O Boom!* in het Arenberginstuut. De choreograaf, Alain Platel, kennen we nog van zijn bijdrage aan *Alchemie* op het vorige Klapstuk en van de dansvoorstelling *Emma*, die ook in het Stuc gelopen heeft. Voor een ko-productie met klapstuk 89 bedacht hij samen met decorbouwer Johan Grimonprez een concept rond de fresco's van de dertiende-eeuwse Italiaanse schilder Giotto. Het resultaat is dansteater dat onze manier van kijken naar schilderijen als onderwerp heeft.

De scène is bezet met vier zuilen waarop sterk uitvergroet zwart-wit tekeningen gedrukt staan. Nergens in het decor zijn schilderijen aangebracht. Ze zoekt tevergeefs de naieve kleurtjes van Giotto's palet. Wat je te zien krijgt is nog het beste vergeleken met een ruwe schets voor een tekening, een schets die aangevuld moet worden met kleur, met detail en met emotie. Die invulling gebeurt tijdens de voorstelling, door de bewegingen en de gebaren van de dansers en door de objecten die door de spelers worden aangebracht.

Een schilder die aan een schilderij aan het werken is, legt veel variatie in zijn bewegingen. Soms werkt hij aan de details, met fijne trekjes, heel kontemplatief en nauwelijks bewegend. Dan weer maakt hij snelle danspassen. In een roes van inspiratie legt hij emotie en felle kleuren in zijn schilderij. Die tegenstelling van energie-uitbarsting en kontemplatie vind je ook terug in *O Boom!*. Momenten waarop nauwelijks bewegen wordt, wisselen af met kleine orkaantjes. De dansers werken aan een compositie, ze veranderen het scènebeeld zoals de penseelstreken van een schilder een onafgewerkt schilderij opbouwen. Je ziet ze ook werken aan het decor. Op die manier worden de verschillende scènes uitgebouwd.

Elke scène brengt een interpretatie van één van Giotto's fresco's. Op het tweede fresco van de reeks schilderijen die Giotto maakte in de kapel van Scrovegni, zie je hoe de heilige Joachim,

Canon

HET MEEST KOMPLETE KOPIECENTER

ANTWERPEN - BRUGGE
BRUSSEL - GENT - KORTRIJK
LEUVEN - MECHELEN
OOSTENDE - ROESELARE
WILLEBROEK

- Kleine & grote oplagen
- Meer kwaliteit voor dezelfde prijs
- Inbinden, plastificeren, folders

OPEN:
van maandag - vrijdag
van 9.00 - 20.00 uur
zaterdag van
10.00 - 19.00 uur

LEUVEN
VISMARCK 10
016/22.04.40
TIENSestraat 76
016/29.02.29

gelijkaardig aan het kleurgebruik van Giotto, en het lichtgebruik heeft daarom veel meer betekeniswaarde dan in een traditionele dansvoorstelling. Hoe meer betekenis je echter gaat geven aan het decor, hoe minder de dansbewegingen nog gaan meespelen. Sommige mensen die erg van beeldende kunsten houden, zullen dat toejuichen. Veel dansliehebbers hopen op meer dans. In Platel's vorige choreografie, *Emma*, had de dans een iets groter aandeel. Er was meer vrijheid van beweging.

O Boom! is erg vernieuwend dansteater. Het is niet bepaald een gemakzuchtige verkenning van nog niet ontgonnen terrein. Soms is dat ook wel te merken aan de voorstelling, aan sporadische trage of inspiratielooze momenten. Het innoverende van het concept, dat de spanning tussen compositie en beweging onderzoekt, blijft echter boeien. Doorheen heel het stuk loopt een tegenstelling tussen die twee begrippen die weerspiegeld wordt in verschillende opposities. Enerzijds is er de duidelijke positieve pool van de beweging waarin je elementen als het natuurlijke, het vruchtbare, de ontwikkeling, de jeugd, de lichte waanzin en de dans kan onderbrengen. Anderzijds is er een negatief geladen pool waaronder het stieriele, de stilstand, de verdorring en de tragedie thuishoren. Die tegenstelling zit ook in de fresco's van Giotto, die de strakheid van de religieuze schilderijen wilde openbreken met realistische en burleske elementen. Het verhaal bevat die tegenstelling trouwens ook: een oude vrouw wordt vruchtbaar.

Het burleske in de fresco's van Giotto zit in de realistische uitbeelding van de religieuze figuren in een voor ons naieve tekening. Platel koos voor echt oude mensen. Daarmee is de fundamentele tegenstelling in het stuk ook voelbaar aanwezig op de scène. Een vrouw van vijftienveertig in een decor vol grappige elementen en beweging brengt heelwat humor in het stuk.

Koen Hendrickx

Je moto, je vrijheid. Behalve als je erop gaat stijdansen natuurlijk.

(Foto Marie-Christine Rondou)

Karlon Fonteyn over 'Bei mir bist du schön'

"Ze dansen godzijdank nog altijd als amateurs"

Vorig jaar mocht Karlon Fonteyn, leraar stijdansen, voor het Klapstuk een dansvoorstelling maken. Die productie was om verschillende redenen merkwaardig. Ten eerste werd 'Bei mir bist du schön' gespeeld door amateurs, mensen die geen dansopleiding hadden genoten. En ten tweede werd het stuk gekoncentreerd door iemand die geen opleiding als choreograaf had gekregen. Het resultaat was een voorstelling die weliswaar anders was dan wat men gewoonlijk aan dans te zien krijgt, maar slecht konden wij ze bezwaarlijk noemen. Meer nog: 'Bei mir' was echt.

Karlon Fonteyn zit al een jaar of acht in de dans- en theaterwereld. Hij studeerde voor kostuumontwerper aan de Antwerpse Akademie - de enige plaats in België waar je voor zoiets specifiek terecht kunt - en werd daarna kostuum- en decorontwerper voor het Brussels Kamertoneel en Arca, waar hij samenwerkte met regisseur Dirk Buysse. Griemewerk deed hij voor het eerst bij kleinere gezelschappen zoals de Mime-studio in Antwerpen. Met die gezelschappen reisde hij veel rond, waardoor hij "de binnenkant van het theater" te zien kreeg.

groters te maken. Ik heb daar meteen 'ja' op geantwoord.»

Veto: Je stuk is opgebouwd rond het stijdansen in een balzaal. Het ligt bijna voor de hand dat men dan zegt: hij doet iets rond stijdansen want hij kent niets anders.

Fonteyn: «In mei hebben wij met het Klapstuk een discussie gehad over de affiche. Ik wilde absoluut niet dat daar 'koreograaf' op stond. Ik zag liever iets als 'artistieke leiding' of de Franse term 'metteur en scène', dus iemand die beelden en situaties op een scène brengt. Mijn productie moet het in die zin niet hebben van koreografische vondsten. Ik ben niet vernieuwend, daar zijn andere mensen voor.»

Verf

Veto: Is dat geen vlot ekskuus om de kritiek wat wind uit de zeilen te nemen?

Fonteyn: «Nee. Voor mij is 'Bei mir' het stuk dat ik altijd heb willen zien. Elk gebruik dat helemaal niet als ekskuus. Het is gewoon zo dat ik geen vernieuwer ben.»

«Dat stijdansen is een voorwendsel, omdat het stuk zich in een balzaal afspeelt. Het ligt voor de hand dat men daar dat soort dans voor gebruikt. Bovendien ben ik zelf het meest thuis in het stijdansen, en als basismateriaal is er veel mee te doen. Dat is echter maar één pijler van mijn werk.»

«Een tweede pijler is de dynamische bewegingstraining. Die houdt de mensen fysiek in konditie, en er valt erg veel uit te halen. Ik heb ze van Ines Verhoye meegekregen en ze tot de mijne gemaakt. Ze leunt dicht tegen het bewegingsteater aan, en staat iets verder af van het abstracte van koreografie. Ik ben geen stilist, ik abstraher niet graag, integendeel. Ik zet de dingen graag in de verf, maak ze expliciet. Sommige mensen houden daar volstrekt niet van.»

Veto: Wat voor sommige mensen nog storender was, is het feit dat je met amateurs werkt. Was er geen mogelijkheid om met 'professionals' te werken, of wou je het liever zo?

Fonteyn: «Los van de vraag of het mogelijk was geweest om dertien professionele dansers aan te trekken, wilde ik inderdaad met amateurs werken. Ze zijn erg transparant. Elke keer als ik ze bezig zie, stel ik een soort van kwetsbaarheid vast. Daar bedoel ik niet mee dat ze bij de minste stoot omvervallen. Het is een kwetsbaarheid die je enkel bij amateurs vindt. Bewegingsmatig zijn ze bovendien verschrikkelijk apart, en alleen maar perfect synchroon in de stijdanscircels die in het stuk zitten. Mensen vragen zich wel eens af: wat komt die hier in

geensnaam doen? Maar in balzalen heb je die sterk uiteenlopende mensen ook. En godzijdank dansen ze nu nog altijd als amateurs.»

Stoel

Veto: Met amateurs kun je ongetwijfeld heel wat doen. Maar wat als ze slecht dansen?

Fonteyn: «Ik vind niet dat zij slecht dansen. Zij dansen goed. Een professional beschikt over genoeg dansmateriaal om te zeggen wat hij moet zeggen. Ik vind echter dat er zeer weinig acteurs zijn die een tekst kunnen zeggen zonder dat je ziet dat het *alsof* is. Bij mijn mensen bestaat zoiets niet. Zij zijn echt. Omdat ze geen opleiding als acteur hebben, kunnen ze niet alsof doen. Ze klinken nooit vals.»

Veto: Je hebt met audities gewerkt om mensen te vinden. Wat liet je ze doen, en wat kwam er uit de bus?

Fonteyn: «Ik liet ze niet veel doen. Het ging me vooral om hun *présence*. Het is bijvoorbeeld erg moeilijk om naar het midden van een zaal te gaan en je naam te zeggen. Dat liet ik ze dus doen. Laten dansen heb ik ze niet, ik wou immers

geen mensen die danservaring hebben, en zeker geen stijdanservaring. Het moesten natuurlijk wel mensen zijn die fysiek uit de voeten konden. Om dat te testen heb ik met hen een stukje opwarming gedaan, zoals ik dat ook bij trainingen doe. En ze kregen ook een improvisatieopdracht, met eenvoudige dingen zoals een mantel, een stoel. Er waren een veertigtal kandidaten. Voor het stuk hield ik er daar negen van over, en daar ben ik mee begonnen. Dat was wel spannend, want ik moest absoluut dertien dansers hebben. Die vier zijn er later bijgekomen.»

Rommel

Veto: Zou je nog koreografieën willen maken?

Fonteyn: «Ja, maar niet direkt. Ik wil eerst uitzoeken wat ik met de training kan doen. Ik ga de mensen meer laten improviseren. In dit stuk heb ik hen bijna helemaal laten doen wat ik van hen verlangde. Ze hadden niet veel spraak. Ik had het stuk al helemaal in mijn hoofd toen we er aan begonnen. Het was wel veel langer, en er zaten veel meer rekvisieten in. Ik heb er veel situaties uitgeknippt, maar alles wat er nu in zit, zat

ook al in mijn hoofd. Ik schetste de situaties, en vroeg hen dat ze dit en dat zouden doen. Die dingen heb ik dan gemonteerd.»

Veto: De structuur van het stuk ramelde vorig jaar wel wat. De montage was eerder een aaneenschakeling van losse scènes.

Fonteyn: «Het stuk is inderdaad een aaneenschakeling van situaties. We hebben ondertussen wel aan de overgangen gewerkt. Het is minder rommelig geworden. Dat was moeielijk werken. Het stuk is nu iets korter. Aan de essentie is echter niet geraakt.»

Ineens

Veto: Zie je jezelf onderscheiden van de andere koreografen op het Klapstuk? Is het Karlon Fonteyn aan de ene kant, en aan de andere kant de rest?

Fonteyn: «Dat hebben ze mij nog al gevraagd, en dan weet ik niet goed wat zeggen. Ik denk eigenlijk van wel. Ik vergelijk mij niet met hen. Ik ken die mensen ook niet, en ik vind niet dat het mijn kollega's zijn. Maar veel vragen stel ik mij daar niet over.»

Fonteyn

Johan Reyniers

GRATIS NAAR

Roxane Huilmand

ABB geeft 20 vrijkaarten weg voor de voorstelling *Capricieuse* van Roxane Huilmand op 18 oktober om 20.30 u. in de Vlamingenstraat 83.

Hebt u interesse? Kom naar ABB, Diestsevest 2, Leuven op woensdag 11 oktober 89 om 10 u. en vraag uw gratis ticket.

advertentie

Fonteyn: «Ik ben wel geen choreograaf van opleiding, maar ik heb wel altijd gedaan. Tijdens het geven van lessen, en bij het bekijken van situaties in kafees en balzalen, heb ik dingen gezien die ik graag op scène wou zetten. Bij een projectje in het Sint-Jozefskollege in Aarschot heb ik een kort stukje van twintig minuten kunnen maken. Dat was de aanleiding tot 'Bei mir'. Iemand van het Klapstuk vond het interessant en vroeg mij of ik het zag zitten om iets

TEDER - Net zoals op de vorige Klapstukeditie zijn ook dit jaar de Spanjaarden onmiskenbaar vertegenwoordigd. De komende week wordt het *Stuc* opnieuw overspoeld door een brok Barcelonees danstalent. Het gezelschap Mal Pelo, wat letterlijk vertaald zoveel betekent als 'slecht haar', bestaat slechts uit twee mensen: de danseres Maria Muñoz en haar levensgezel Pep Ramis. Hun dansvoorstelling zou volgens de Klapstukbrochure de 'wilde tederheid' van de Spaanse nouvelle vague inkarneren. Wat ze daar juist mee bedoelen is zoals gewoonlijk niet heel duidelijk. Je zal er maar weer zelf achter moeten komen op 11, 13, 14 of 16 oktober in het *Stuc*.

WelWel

Onze vriend Hans Devroe is een bezig bijje. Hij is de man die de nobele taak op zijn schouders heeft genomen het Vlaamse volk te leren schrijven. En laten we Wel wezen: schrijven is voor hem niet genoeg. Het moet bovendien kreatief zijn. Vanaf 19 oktober start in 't Stuc zijn cursus Kreatief Schrijven, een inleiding tot de schrijftechnieken der voornaamste literaire genres. Als gasten staan op het programma: Boenders, De Wispeleere, Lampo, Tieleman, Verleyen, Weverbergh en nog een reeks anderen. Op 25 donderdagavonden (20-23.00 u) wordt u zo voor 3500/3750 frank opgeleid tot 'skribent'. En alsof dat nog niet genoeg was, is daar nog de cursus Semiotiek. U kan Umberto Eco himself achterna wanneer u 11 dinsdagavonden na elkaar (vanaf 24 oktober) in tekens bent ondergedompeld. En dat voor 1650 frank. Snel Hans' bankrekeningnummer opvragen.

Monique

Wij kennen haar (nog) niet maar ze schijnt boeiend te zijn, Monique Kabore. Op woensdag 11 oktober kan je haar vanaf 20.00 u in de lokalen van de Universitaire Parochie aan het woord horen. Twaalf jaar geleden startte ze in Burkina Faso met een soort vrouwen-groep die een einde trachtte te maken aan allerlei vormen van onderdrukking. Ondertussen is haar beweging uitgegroeid tot een belangrijk maatschappelijk fenomeen. 7000 vrouwen, verdeeld in 200 groepen, komen op voor de ontvoeding van de vrouw. Wie eens iets relevants wil horen, trekt woensdag naar de Jan Stasstraat 2.

Zelfhulp

Wie tegenwoordig geen deel uitmaakt van een zelfhulpgroep, heeft een probleem. U kan zich dan best eens richten tot de vzw Trefpunt Zelfhulp. Deze vzw ondersteunt al verschillende jaren de Vlaamse zelfhulpgroepen. Op 20 oktober organiseren ze in L&W zelfs een symposium waar 'Zelfhulp en Beleid' centraal staat. Hoe zit het met de subsidiëring van zelfhulpgroepen? Wat met de erkenning als volwaardige gesprekspartner? Voor 350 frank krijgt u tussen 9.30 u en 17.00 u een antwoord op al uw vragen. Inlichtingen: Van Evenstraat 2C, tel. 016/23.65.07.

Bonsai

Je durft tegenwoordig de straat niet meer op zonder op zijn minst op de recentste Japantentoonstelling rondgevoerd te hebben. Wie zijn cultuur wil bijshaven, kan nog tot 15 oktober helemaal gratis in de Leuvense Kruidtuin terecht. Daar zijn bomen in potten te bekijken - bonsai voor de kenners onder onder u. Japanners schijnen verzet te zijn op bomen in potten. Hun ouderdom schommelt tussen vijf en honderd jaar. Hoe groot die potten dan wel zijn, of hoe klein die bomen, dat staat niet in het persbericht. Maar we kunnen u alvast dit verklappen: meer info kan u krijgen in de 'romaanse Poort', Brusselsestraat 63.

Dafke

Wij weten niet wat we ervan moeten denken. De Andere Film (DAF) laat zomaar de auditoria met hun ongemakkelijke klapstoeltjes en ratelende filmprojector achter zich, en verhuist naar het Studioke. Daar zal dit jaar de reeks Filmmonumenten doorgaan. Aan de hand van een serie films wordt een beeld opgehangen van de ontwikkeling van de film. Woensdag 11 oktober kan u de eerste gaan bekijken: 'Way down East' van David Griffith, uit 1921. Volgens het programmaboekje betreft het de 'stille versie'. Tot 31 januari kan u elk woensdag om 20.00 u en om 24.00 u een monument meepikken. Zeg niet dat u het niet wist.

Het grote blunderboek

Wie is wie aan de KU Leuven?

Vorige week had Veto het over de banden tussen de KUL, de kristelijke zuil en de CVP. Helaas, wij hadden beter meer op onze tellen gepast. Een instelling als de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen is bijvoorbeeld al een hele poos vervangen door de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen. Bovendien bleken ook de gegevens van het Instellingzakboekje '89 van Kluwer en de blauwe bladzijden van de kollegeroosters '88-'89 niet meer volledig akkuraat te zijn. Daarom plaatsen we deze aanvulling. De algemene teneur blijft echter hetzelfde: de top van de KUL bestaat uit CVP-prominenten van de politieke, bedrijfs- en bankwereld, terwijl de arbeidersbeweging ondervetegenwoordigd blijft.

Bij de leden van de Inrichtende Overheid van de KUL schreven wij dat *Walter Van Gerven*, buitengewoon hoogleraar aan de rechtsfaculteit, voorzitter van de Bankkommissie zou zijn. Dat klopt niet meer: Van Gerven is voorzitter-af. Zijn carrière heeft echter een vervolg gekregen. Van Gerven is momenteel lid van het Europees Hof van Justitie in Luxemburg. De samenstelling van de Inrichtende Overheid is dit jaar hetzelfde gebleven. Dat kan echter niet gezegd worden van de Raad van Beheer, waar enkele nieuwe personen werden aangesteld.

Ziekenkas

De bejaarde CVP-eminenties André Dequae en Jan Grauls verdwijnen van de KUL-scène. In hun plaats komen Jan Hinnekens en Jozef De Jaeghere. *Jan Hinnekens* heeft de hele hiërarchie bij de Belgische Boerenbond doorlopen, van algemeen sekretaris, lid van het Hoofdbestuur, afgevaardigd beheerder van ABB, voorzitter en afgevaardigd beheerder van ABB, tot zijn huidige functie van algemeen voorzitter van de Belgische Boerenbond. Bovendien bekleedde en bekleedt hij verschillende functies als voorzitter van het Instituut voor Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderwijs in Nijverheid en Landbouw (IWONL), voorzitter van de Hoge Raad voor het Agrarisch Hoger Onderwijs, voorzitter van de Bodemkundige Dienst van België, regent van de Nationale Bank, beheerder van Gevaert Photo Products NV, voorzitter van de Nationale Landbouwrraad en beheerder van de Landsbond van de Kristelijke Mutualiteiten.

Spaarvarken

Het ziet er sterk naar uit dat Hinnekens een eksplisiete opvolger is van André Dequae. Dequae was vroeger immers ook voorzitter van de Boerenbond. Dat is interessant, want dit wijst erop dat, net als bij de CVP, bij de samenstelling van de Inrichtende Overheid en de Raad van Beheer van de KUL terdege rekening wordt gehouden met de onvermijdelijke stand.

Jozef De Jaeghere werd duidelijk ingehaald met het oog op de West-vlaamse KULAK. Deze oud-burgemeester van Kortrijk is lid van het beheerscomitee van de Generale Bankmaatschappij, voorzitter van de Raad van Beheer van de Sint-Niklaaskliniek, voorzitter van Intermix en stichtend lid van Flanders Creativity. Bovendien doet hij goed werk als lid van de *Lions Service Club*.

Walter Pauli

Germania

• Toneelabonnement: te verkrijgen, alle dagen van de week, van 14 tot 17.00 u in de permanentie, Blijde Inkomstr. 11, prijs: 750 fr.

Politika

• Do 12/10 om 20.00 u: China-debat met Peter Noteboom (China-Europa Instituut), Paul De Maeseneer (BRT), Freddy de Pauw (De Standaard), in aud. Vesalius, lok. 01.12.

Historia

• Di 10/10 om 20.00 u: presidiumvergadering in de praatkamer van de fak.
• Do 12/10 om 20.15 u: Ishi-no-hana, verzamelen aan de Stadsschouwburg (enkel mensen met kaart).

Ekonomika

• Ma 9/10 om 20.30 u: Politiek debat met de Vlaamse partijvoorzitters: Gabriëls, Vandembroucke, Van Rompuy, Verhofstadt, Vogels, moderator: Bouveroux (BRT), in de Aula Maxima.

Medika

• Di 10/10 om 20.00 u: Artsen zonder Grenzen-startvergadering, in aud. AG, Minderbroedersstraat, iedereen welkom.

Het heengaan van Ritsema

Het einde van de eerlijkheid

Het Klapstuk heet traditioneel een Internationaal Dansfestival te zijn. Toch worden er bij een aantal voorstellingen vraagtekens geplaatst. Het is bijvoorbeeld niet zo duidelijk of *Het Heengaan* van Ritsema zonder meer onder de noemer dans kan ondergebracht worden. De voorstelling gooit met de glimlach nog wat kolen op het vuur in de discussie over de verschillende genres. Je kan het moeilijk een dansproductie noemen, want er wordt nauwelijks in beweging. Teksttheater is het echter ook niet. Veel verhaal zit er immers niet in. Wil Ritsema misschien 'gewoon' laten genieten van een reeks mooi gekomponeerde tableaux vivants? Je kan het stuk zien als een bespiegeling over het theater of je kan het, zoals heelwat kritici het gedaan hebben, interpreteren als een gezocht controversiële, zelfs subversieve productie voor jongeren door jongeren.

Jan Ritsema doet als regisseur zijn eerste ervaring op bij het Werktheater, waar hij ondermeer samen met Joop Admiraal het schitterende *U bent mijn moeder* creëert. Later werkt hij samen met Maatschappij Discordia en richt hij onder de naam *Mug met de gouden tand* een eigen gezelschap op. De groep is hoofdzakelijk samengesteld uit pas afgestudeerden van de Amsterdamse toneelakademie. Ze liet zich destijds opmerken met *O Eleonora*, naar *The Years* van Virginia Woolf en met *De Tachtigers* over de drie grijze eminenties van de Franse Literatuur (Duras, Yourcenar en de Beauvoir). De smaak van de eigenzinnige regisseur moet dus duidelijk in de

richting van het intellectuele leven gezocht te worden. We zijn hier dan ook ver van dans verwijderd.

Postbode

Die interesse voor het geestesleven is ook merkbaar in zijn periode van free-lance regisseur. In opdracht van het Kaaitheater ensceerde hij *Wittgenstein incorporated*, een teatervoorstelling over filosofie. Blijkbaar kan Ritsema meer interesse opbrengen voor de wereld in het hoofd dan voor de wereld van het lichaam, of wil hij toch de lichamelijke beweging in functie van de ideeën beschouwen. Eigen aan de dans is de aandacht voor de betekenis van lichaamsstaal, maar een dansvoorstelling heeft Ritsema niet gemaakt. Na Wittgenstein engageert hij zich bij 'de Krakeling' in Amsterdam voor een productie met uitsluitend adolescenten. Dit engagement resulteerde in de ophefmakende voorstelling *Het Heengaan*.

De meningen van de kritici over de productie kunnen op zijn minst verdeeld genoemd worden. Sommigen doen de voorstelling af als kinderporno, terwijl anderen het een interessant experiment met de aandacht van de toeschouwers vinden. De controverse draait rond het gebruik van 'piepjonge' acteurs om de aandacht van het publiek op te wekken

en gaande te houden. Hoewel in het hedendaagse teater ontcleedde mensen over het hoofd gezien worden als konfituur 's morgens op de boterham, zijn een aantal sensuele jongeren voor een groep mensen blijkbaar nog minder verteerbaar dan hele steenvruchten. De groep jongeren bezitten de aantrekkelijkheid van pas ontbrandde pubers. De sfeer in het stuk is er één waarin nog mysterie en nieuwsgierigheid thuishoren. Het erotische ligt in de aantrekkingskracht van het niet verkende, die 'gevaarlijker' is dan de volwassen naaktheid. Het publiek wordt van binnen geraakt. De emoties die opgeroepen worden horen onvermijdelijk thuis in de sfeer van de subversie. Hetzelfde gebeurt in *O Boom!*, waarin echt oude mensen de lachzucht van het publiek opwekken. Zeer jonge en zeer oude spelers hebben iets kwetsbaar. De emoties die ze loswekken, wekken beroering.

Festival

Tegenover de eerste groep kritici staan een aantal recensenten die het stuk niet beoordelen op het gebruik van jongeren, die niet op zoek zijn naar controverse. Ze waarderen het stuk omwille van de unieke relatie die er tussen het publiek en de spelers kan ontstaan. Het vuur van de jongeren op het toneel is zo indringend dat het kan overslaan op het publiek. In die poging om een vonk te laten overslaan naar het publiek zou een humanitaire maatschappelijke bekommernis liggen. De emoties die jongeren ervaren zijn nog echt, zijn niet verpest door politiek of corrupte maatschappelijke binding. Het publiek kan in het getoonde zien wat het wil. Als jonge, eerlijke emotie zoveel controverse opwekt bij het publiek, zijn we misschien met z'n allen onze naïviteit verloren.

Koen Hendrickx
Patrick Jordens

LABYRINT

Dé beste zaal voor al uw fuiven.

Zeet goede voorwaarden!

Centraal gelegen.

Vraag inlichtingen en oordeel zelf.

Tel. 016/20.76.41 of 25.55.67.

VISSERSSTRAAT 2 LEUVEN
(BOVEN EAGLES)

advertentie

Neen, eerste-kenners, lang zullen jullie niet meer lachen. Weldra zijn de partieels daar. En dat is afzien, lijden. Ketchup, zweet en tranen.

Kringen als onthaalmoeder

Alle begin is makkelijk

Jongeren (of hun ouders), die beslissen om hun hogere studies aan de KU Leuven te volgen, doen dat om velerlei redenen. Er is naar verluidt niet alleen het etisch projekt, maar ook het prestige van de instelling en de kwaliteit van haar onderwijs. Bovendien zijn er de speciale charmes van Leuven én de opvang van eerste kandidatuurstudenten. Daar gaat de KUL prat op: het onthaal wordt niet alleen verzorgd door het unieke en alomgeprezen monitoraat. Het is een taak voor de hele academische gemeenschap. En dus ook in de eerste plaats voor de kringen.

Onthaal betekent inderdaad voor zowat alle kringpresidia een belangrijk punt op hun programma. Kringen die over voldoende middelen of over een ruim potentieel aan medewerkers beschikken, slagen er dan ook in een volledige eerstejaarswerking op poten te zetten. Andere kringen doen het iets bescheidener maar daarom niet minder ludiek. Hoedanook, je kon er deze dagen weer niet naastlopen: anciens, omzwerm door trouwe volgelingen, met zijn allen op verkenning door Leuven. Veto volgde de gids en voelde zich al gauw helemaal thuis.

Eerste afspraak: Romania. Van de receptie in de Hallen recht naar het achtste van L&W. Jammer, die receptie is zowat het beste wat de KUL haar studenten jaarlijks biedt. Maar aan de media-belangstelling te zien moet hier toch wat te beleven vallen. De KUL zelf heeft een filmploeg afgevaardigd, die enkele shots komt schieten voor een promotievideo - zo heet het. Zo onder collega's voelen we ons al gauw op ons gemak, zeker als blijkt dat ook Romania zelf een video klaar heeft staan. Grappig-onprofessioneel, zo zien we het graag. De 'massa laat zich meeslepen door een parodie op de Batman-rage rond een hen nu kenmerkend bekende prof. Laat ze maar lachen, zolang ze het leuk vinden. En Romania doet hier duidelijk aan klantenbinding. Het meer edukatieve deel, de kennismaking met Leuven, moet al even plezierig worden. Een zoektocht doorheen de Leuvense straten, dat belooft! Vooral met in het achterhoofd een gratis drankje in de Fakbar, en later op de avond de kwis aldaar.

Wanneer je het rijtje van onthaalactiviteiten op L&W bekijkt, valt vooral de gelijkenis van het aanbod op. Grote uitzondering is Germania, dat er nu al sinds jaar en dag in slaagt zijn toekomstige leden een onthaalweekend aan te bieden. Een klassieker die ook dit jaar goed moet geweest zijn, getuige de vermoede gelaatstrekken achteraf. Ook hier de obligate presidiumvoorstelling, het babbeltje van de prof, de stadsrondeleiding en de kwis 's avonds. Gelukkig maken de meeste studenten het maar één keer mee, maar die ene keer vinden ze het wel leuk. Alweer niets dan blijde gezichten dus, ondanks de vaak nauwelijks te onderdrukken aandrang om notities te nemen bij de uiteenzettingen over kring en koepel.

Met Medika wordt het ernst. Een van de zwaardere kanonnen onder de Leu-

vense kringen, waarbij een groep mensen zich uitsluitend bezighoudt met het onthaal van eerste kan. Zo'n werkgroep start eigenlijk tijdens de vakantie en de werking duurt dan tot eind november. Ook Medika experimenteerde dit jaar met een onthaalweekend en het entoesiasme wordt niet onder stoelen of banken gestoken. Nochtans heeft Medika wel eens met problemen af te rekenen in wat we maar de permanente opvang van nieuwe studenten zullen noemen. Eerste kan is structureel ondergebracht bij de fakulteit wetenschappen, en niet bij geneeskunde, wat met zich meebrengt dat ze in andere gebouwen worden ondergebracht en van andere profen les krijgen. Allemaal dingen die de communicatie tussen presidium en eerste kan er niet beter opmaken. Anderzijds kan de kring in zijn opvang-ijver rekenen op een gewaardeerde bijdrage vanwege de fakulteit, en wel in de vorm van een gratis aangeboden receptie.

Sjees

Politika's koördinatiecomité gooit het over dezelfde boeg. Een werkgroep eerste kan-opvang verzorgt de inmiddels vertrouwde activiteiten, en verzorgt bovendien de vakkeninfo voor nieuwe licentiestudenten. Op Medika oordeelt men opvang voor dokstudenten die van andere universiteiten komen een beetje te paternalistisch, andere kringen proberen toch hun opvangintenties uit te breiden tot die groep van studenten. Met wisselend succes overigens. Op Rechten bijvoorbeeld beperkt het zich naar verhoudt tot een ekstra nummertje van het

kringblad, terwijl het VRG toch kosten noch moeite spaart om het zijn nieuwe schachten naar de zin te maken. Rechten mag zeker model staan voor groots opgezette opvangactiviteiten waarbij de koördinatie met profen en monitoraat voorbeeldig is. Na een gevulde week, en dus nadat je al de kans gehad hebt om mensen te leren kennen, nemen ze je ook daar nog eens mee op een weekend. Alleen niet allemaal tegelijk zeker.

Ratz

Over het algemeen schijnt men eenzelfde visie op onthaal te hanteren: een evenwicht tussen informatie en ludieke kennismaking met de stad, de kring en de medestudenten is het ideaal. Daarbij hoort natuurlijk ook het oud-Leuvense verschijnsel van peter- en meterschap. Onthaal mag dan in een eerste fase beperkt blijven tot het entertainen van mensen die de weg naar de unifn nog niet helemaal kennen, veel kringen zien hun taak toch ook breder dan dat. Opvang duurt langer dan die eerste weken, en moet functioneel zijn binnen de andere werkpunten van een presidium. Op Romania bijvoorbeeld mondt dat uit in een onderwijs-infobrochure voor eerste kan, een klepper van zowat honderd pagina's met nuttige info over vakken en profen. Een standaardwerk dat je nog tijdens de examens gebruikt. Andere kringen verspreiden speciale nummers van het kringblad, met vergelijkbare informatie. In die optiek wordt vaak behoorlijk samengewerkt tussen presidia en monitoraten.

Maar daarbuiten schijnen er ook nog andere vormen van opvang denkbaar. Zo nodigt een plaatselijk filiaal van een financiële instelling kringen uit, om met hun nieuwe onschuldige studentjes even halt te houden voor een drankje en zo. Ongetwijfeld met de meest erbare bedoelingen, want werkelijk iedereen is begaan met het lot en de toekomst van Vlaanderens toekomstige elite. We mogen van geluk spreken.

Stef Wauters

VETOABONNEERBONNETJE

naam _____
adres _____

neemt een abonnement en stort vandaag nog

- 250 fr. (studenten)
 300 fr. (anderen)
 vanaf 600 fr. (steunabonnee)

op rekening 001-0959719-77 van Veto,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

3 AGENDA

Samenstelling: Hilde Lenie en Jan Van der Linden

Maandag 9 oktober

- 16.00 u **KLAPSTUK** Ariejan Korteweg praat met Alain Platel, van Les Ballets..., Korteweg is dansrecensent bij de Volkskrant en hoofdredakteur van het dansjitschrift Notes, in 1 Stuc, 1e verd., ink. gratis, org. Stuc.
20.00 u **11.11.11.11.11.11**-studenten Leuven houden hun startvergadering, voor iedereen die geïnteresseerd is in derde wereldproblematiek, in 1 Stuc.
20.30 u **KLAPSTUK** Wo bist, ist dans 'Beim bist du schön', koreografie Karlon Fonteyn, in de Vliamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.
20.30 u **DEBAT** Politiek debat met de Vlaamse partijvoorzitters: Jaak Gabriëls, Frank Vandembroucke, Herman Van Rompuy, Guy Verhofstadt, Mieke Vogels, moderator: Jos Bouveroux, in de nieuwe Aula Maxima, org. Ekonomika.
20.30 u **KLAPSTUK** De Gentse groep Les Ballets C de la B brengt O boom, koreograaf Alain Platel weet maatschappelijke bekommernis in zijn werk te brengen, maar niet zonder humor en relativering, in het Arenberginstituut, Naamsestr. 96, ink. 300 (stuc-lichaart: 250), org. Stuc.

Dinsdag 10 oktober

- 16.00 u **KLAPSTUK** Ariejan Korteweg ontmoet Karlon Fonteyn, koreograaf van Wo bist, ist, in 1 Stuc, 1ste verd., ink. gratis, org. Stuc.
18.00 u **KLAPSTUK** Lijn 9, negen korte stukjes van negen verschillende kunstenaars, op lokaties verspreid over de stad, (het parkoer wordt met een bus afgelegd), totale duur: 4 uur, 20 min., ink. 250/300, org. Stuc.
20.00 u **AKTIE** Startvergadering Artsen zonder Grenzen, iedereen welkom, in aud. AG, Minderbroedersstr., org. Medika/AzG.
20.30 u **KLAPSTUK** Les Ballets C de la B brengt O boom, koreografie Alain Platel, in het Arenberginstituut, Naamsestr. 96, ink. 250/300, org. Stuc.
22.30 u **KLAPSTUK** Wo bist, ist dans 'Beim bist du schön', koreografie Karlon Fonteyn, in de Vliamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.

Woensdag 11 oktober

- 18.00 u **KLAPSTUK** Lijn 9, een bustocht langs negen creaties, totale duur: ruim 4 uur ink. 250/300, org. Stuc.
20.00 u **FILM** Way Down East (David W. Griffith, 1921), stomme film over een wanhopige vrouw die alleen komt te staan met haar kind, in 1 Studiok, Brabanconnestr. 25, org. DAF.
20.00 u **LEZING** Monique Kabore over de situatie van de vrouw in Afrika (Burkina Faso); M. Kabore probeert al sinds 1975 de levensomstandigheden van de Afrikaanse vrouw te verbeteren, in Jan Stasstr. 2, org. Mensenbroeders.
20.00 u **AKTIE** Briefschrijfvond van Amnesty International, voor politieke gevangenen, in U.P. Jan Stasstr. 2, org. Al Leuven.
20.00 u **DEBAT** Politiek debat over abortus, de TGV en, natuurlijk, de derde fase van de staats hervorming, in de grote aula, org. CDS.
20.30 u **KLAPSTUK** Les Ballets C de la B brengt O boom, koreografie Alain Platel, in het Arenberginstituut, Naamsestr. 96, ink. 250/300, org. Stuc.
22.30 u **KLAPSTUK** Mal Pelo danst Quarere, koreografie: Maria Muñoz Guillen en Pep Ramis Sureda, wereldpremière, in 1 Stuc, ink. 300 (stuc-lichaart: 250), org. Stuc.
24.00 u **FILM** Way Down East (David W. Griffith, 1921), stomme film en Griffiths laatste populaire sukses, in 1 Studiok, Brabanconnestr. 25, org. DAF.

Donderdag 12 oktober

- 12.00 u **SMULLEN** 20 jaar Alma 3 (kampus Heverlee), met optreden van de Interfac Dixieland Band, in de Alma tot 14.00 u.
18.00 u **KLAPSTUK** Lijn 9, een bustocht langs negen creaties, totale duur: ruim 4 uur ink. 250/300, org. Stuc.
20.00 u **DEBAT** China-debat: het bloedige einde van de democratie, de economische hervormingen..., met Peter Noteboom (China-Europa Inst.), Paul De Maeseneer (BRT), Freddy de Pauw (Standaard), in aud. Vesalius, lok. 01.12, org. Politika/Oxlam.
20.30 u **KLAPSTUK** Karas danst Ishi-no-hana (De droom van het lichaam), een koreografie van de nieuwe postbutoh-beweging, met Saburo Teshigawara, première voor België i.s.m. Europaia, in de Stadsschouwburg, org. Stuc.
22.30 u **KLAPSTUK** Het heengaan van Jan Ritseman, "Is het nu kinderporno of een getuigenis van oprechte erotiek, wat Jan Ritseman zijn jonge toneelspelers op het podium laat doen", in de Vliamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.

Vrijdag 13 oktober

- 16.00 u **KLAPSTUK** Ariejan Korteweg ontmoet Saburo Teshigawara, van Karas, een Japans gezelschap, in 1 Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
18.00 u **KLAPSTUK** Lijn 9, een bustocht langs negen creaties, totale duur: ruim 4 uur ink. 250/300, org. Stuc.
20.30 u **KLAPSTUK** Karas danst Ishi-no-hana (De droom van het lichaam), met Saburo Teshigawara, i.s.m. Europaia, in de Stadsschouwburg, org. Stuc.
22.30 u **KLAPSTUK** Het heengaan van Jan Ritseman, jongerenteater, in de Vliamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.
22.30 u **KLAPSTUK** Mal Pelo danst Quarere, koreografie: Maria Muñoz Guillen en Pep Ramis Sureda, in 1 Stuc, ink. 250/300, org. Stuc.

Zaterdag 14 oktober

- 16.00 u **KLAPSTUK** Ariejan Korteweg ontmoet Maria Muñoz en Pep Ramis in 1 Stuc, 1ste verd., ink. gratis, org. Stuc.
18.00 u **KLAPSTUK** Jean-François Duroure dans La Anqá, première voor België, in de Stadsschouwburg, org. Stuc.
20.30 u **KLAPSTUK** Het heengaan van Jan Ritseman, jongerenteater, in de Vliamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.
22.30 u **KLAPSTUK** Mal Pelo danst Quarere, koreografie: Maria Muñoz Guillen en Pep Ramis Sureda, in 1 Stuc, ink. 250/300, org. Stuc.

Maandag 16 oktober

- 20.30 u **KLAPSTUK** Jean-François Duroure dans La maison des plumes vertes, première voor België, in de Stadsschouwburg, ink. **, org. Stuc.
22.30 u **KLAPSTUK** Mal Pelo danst Quarere, koreografie: Maria Muñoz Guillen en Pep Ramis Sureda, in 1 Stuc, ink. 250/300, org. Stuc.

TENTOONSTELLINGEN

- Uit de schelp gekropen** schelpenboeken, tot 14 oktober in de Centrale bib, aan het Ladeuzplein.
Leuven brandt 25-26 augustus 1914, tot 21 oktober in de Centrale bib, op weekdagen van 9.00 tot 19.00 u.
Europaia in Leuven werk van Tomioka Tessai (1836-1924), tot 3 december in het stedelijk museum, Savoyestraat 6, van 10 tot 12, van 14 tot 17 en van 19 tot 22 u.
Piet Gilles Leuvense kunstschilder, tot 31 oktober in de Centrale bib.